

Externe Veiligheid Bestemmingsplan 'Het Podium' Amersfoort

Opdrachtgever : Gemeente Amersfoort, E. Roelofsen
Adviseur : RUD Utrecht
Auteur : de heer E. Ader
Projectnummer : @@@@
Aantal pagina's : 8 exclusief bijlagen
Rapportagedatum : 25 maart 2020

RUD Utrecht

Archimedeslaan 6 | 3584 BA Utrecht | Postbus 85242 | 3508 AE Utrecht
Telefoon (030) 258 2000
www.rudutrecht.nl

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Wettelijk kader.....	3
3.	Locatie en omgeving plangebied.....	4
4.	Toetsing Rijksweg A28	7
5.	Toetsing transport Spoorlijn Weesp- Zwolle	9
6.	Samenvatting en conclusie	10

CONCEPT

1. Inleiding

De gemeente Amersfoort is voornemens medewerking te verlenen aan het realiseren van woningbouw op aan de noordzijde van Amersfoort. De locatie wordt ook wel Het Podium genoemd. In het vigerende bestemmingsplan 'Uitwerkingsplan Kantorenlocatie 2006' (en het provinciaal inpassingsplan 'kantoren') heeft de locatie de bestemming kantoren, de intentie is dit te wijzigen naar woningbouw. De gemeente Amersfoort heeft de RUD Utrecht gevraagd advies uit te brengen op het gebied van externe veiligheid.

2. Wettelijk kader

Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen in de directe omgeving lopen als gevolg van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. De norm- en richtwaarden voor de risico's van bedrijven met gevaarlijke stoffen zijn opgenomen in het Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi), voor transportroutes is dit het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en buisleidingen het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

In de wet- en regelgeving voor externe veiligheid worden twee risicomaten gehanteerd: Plaatsgebonden risico en Groepsrisico.

- ✓ Het plaatsgebonden risico (PR) richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Aan het PR is een wettelijke grenswaarde verbonden die niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) mogen liggen.
- ✓ Het groepsrisico (GR) is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt berekend en uitgedrukt in een grafiek waarin de frequentie wordt uitgezet tegen het aantal personen dat tegelijk slachtoffer kan worden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Deze berekende waarden worden getoetst aan de oriëntatiewaarde (OW) voor het groepsrisico. In het Bevi, het Bevb en het Bevt wordt de verantwoordingsplicht voor het bevoegd gezag ten aanzien van de acceptatie van het groepsrisico vanwege inrichtingen of transport wettelijk geregeld. Deze verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, ook als de OW niet wordt overschreden. In deze verantwoording van het groepsrisico wordt niet alleen naar hoogte van het groepsrisico gekeken maar tevens naar (bijvoorbeeld) de bestrijdbaarheid, beperking of voorkoming van een ramp en de zelfredzaamheid van personen die mogelijk slachtoffer kunnen worden als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

3. Locatie en omgeving plangebied

3.1. Ligging

De planlocatie voor de woningbouw is globaal aangeduid in onderstaande figuur met de rode ovaal.

Figuur 1: luchtfoto van de planlocatie voor woningbouw op het podium

De huidige bestemming van het gebied is grotendeels kantoorgebied. Aan de noord- en zuidzijde van het podium zijn reeds enkele panden gerealiseerd. Het overige deel wordt in de plannen ingevuld door woningen. De indeling van het plangebied is in onderstaande figuur. De bestaande bebouwing is in deze figuur met paars/roze aangeduid.

Figuur 2: Indeling plangebied 'Het Podium'

3.2. Inventarisatie Risicobronnen

In de directe omgeving zijn de risicobronnen geïdentificeerd die mogelijk relevant zijn vanuit het oogpunt van externe veiligheid voor de beoogde ontwikkeling. Risicobronnen zijn relevant voor een plan als een invloedsgebied (of veiligheidsafstand) tot over een plangebied loopt. Voor deze inventarisatie is onder andere de risicokaart gebruikt. Aan de zuidoost zijde van Het Podium ligt een tankstation waar LPG wordt verkocht. Het invloedsgebied van dit tankstation bedraagt 150 meter. De beoogde woningbouw komt niet binnen deze afstand te liggen. Het tankstation is hiermee niet relevant voor het plangebied. Het Podium ligt nabij het doorgaande spoor (Weesp – Zwolle) en de rijksweg A28. Over het spoor en de rijksweg vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

Voor de beoogde ontwikkeling op het Podium is vanuit het oogpunt van externe veiligheid alleen het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A28¹ en het doorgaande spoor richting Zwolle² relevant. Deze risicobronnen zijn in de hierop volgende hoofdstukken verder uitgewerkt.

¹ Invloedsgebied 355 meter op basis van transport van brandbare gassen.

² Invloedsgebied 4000 meter op basis van transport van giftige gassen.

4. Toetsing Rijksweg A28

Uit de inventarisatie blijkt dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A28 vanuit het oogpunt van externe veiligheid relevant is voor het plangebied. Deze weg maakt onderdeel uit van het basisnet weg. De toetsing aan de norm- en richtwaarden uit het Bevt is weergegeven in de volgende paragrafen.

4.1. Plaatsgebonden risico

Voor ontwikkelingen langs transportroutes die onderdeel uit maken van het basisnet weg kan een berekening van het plaatsgebonden risico achterwege blijven. Voor deze ontwikkelingen kan worden getoetst aan de afstand (PR 10^{-6} /jaar) als opgenomen van bijlage 1 uit de regeling Basisnet. Voor dit wegdeel is een afstand van 20 meter opgenomen voor de PR 10^{-6} /jaar. Deze afstand ligt niet tot over het plangebied. Het plaatsgebonden risico legt hiermee geen beperkingen op voor de realisatie van de plannen.

4.2. Plasbrandaandachtsgebied

Voor de A28 ter hoogte van het plangebied geldt een plasbrandaandachtsgebied op basis van de regeling basisnet. Dit plasbrandaandachtsgebied is gelegen tot een afstand van 30 meter vanaf de buitenste kantstrepen. Het plangebied bevindt zich hier buiten. Dit betekent dat er voor het plangebied ten aanzien van het plasbrandaandachtsgebied geen aanvullende eisen worden gesteld met betrekking tot brandveiligheid.

4.3. Groepsrisico

Het groepsrisico dient op basis van artikelen 7 en 8 van het Bevt verantwoord te worden. Artikel 8 kan buiten toepassing blijven als het groepsrisico lager is dan 10% van de oriëntatiewaarde of onder de oriëntatiewaarde ligt en niet meer dan 10% toeneemt.

In de milieueffectrapportage van Rijkswaterstaat (deelrapport externe veiligheid, 31 augustus 2018) ten bate van de herinrichting van het knooppunt Hoevelaken is een inschatting gemaakt van het groepsrisico van de rijkswegen rondom het knooppunt. Voor de rijksweg A28 ter hoogte van het Podium is op basis van de vuistregels bepaald dat het groepsrisico de onder de oriëntatiewaarde ligt, maar mogelijk hoger is dan 10% van deze waarde.

Om de toename van het groepsrisico te bepalen zijn indicatieve (groeps)risicoberekeningen uitgevoerd met RBMII. Als basis voor deze risicoberekeningen zijn de rekenbestanden gehanteerd voor het project 'De Laak' en het 'Collectiecentrum Nederland' (Z-AD-2017-1289).

Op de beoogde locatie voor de woningbouw maakt de huidige bestemming 52.000 m² vloeroppervlak kantoorruimte mogelijk en 2.000 m² detailhandel. Uitgaande van 1 persoon per 30 m² (bron: handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico) komt dit overeen met een aanwezigheid van 1800 personen (overdag). Deze personendichtheid is gehanteerd voor de huidige situatie voor het plangebied.

In de toekomstige situatie is uitgegaan van 440 woningen. Met een aanwezigheid van gemiddeld 1,2 persoon per woning overdag en 2,4 personen 's nachts komt dit overeen met 528 personen overdag en 1056 personen gedurende de nacht. Voor de toekomstige situatie is in het plangebied uitgegaan van deze aantallen.

De resultaten van de risicoberekeningen zijn weergegeven in bijlage 1 en 2 van deze rapportage.

De groepsrisicoberekeningen laten een afname zien van het groepsrisico in de toekomstige situatie van een factor 0,17 naar 0,10 ten opzichte van de oriëntatiewaarde. Dit betekent dat het groepsrisico slechts beperkt hoeft te worden verantwoord.

Conform artikel 7 van het Bevt dient bij dit besluit in ieder geval in te worden gegaan op: de mogelijkheid tot voorbereiding en bestrijdbaarheid en beperking van een ramp op de rijksweg en de mogelijkheid tot het zich in veiligheid brengen van personen indien zich een ramp voordoet.

Op circa 2 kilometer van de locatie bevindt zich een brandweerpost aan het Hofslot 1. Het Meander Medisch centrum bevindt zich op circa 5 km ten zuiden van de locatie.

De veiligheidsregio Utrecht heeft voor rampenbestrijding het Regionaal Crisisplan Utrecht 2018-2020 opgesteld. Het Regionaal Crisisplan beschrijft op welke wijze de crisisorganisatie bij een incident of crisis functioneert. Daarnaast bevat het crisisplan de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden met betrekking tot maatregelen en voorzieningen die de gemeenten in de regio Utrecht treffen bij de bestrijding van rampen en crises.

Via het Podium en de verbindingsweg zijn er afdoende vluchtmogelijkheden van de weg en spoor vandaan. Aangenomen mag worden dat aanwezigen in het plangebied afdoende zelfredzaam zijn. Bij het positioneren van vluchtwegen in de gebouwen wordt aangeraden deze zoveel mogelijk van de weg en het spoor af te realiseren.

5. Toetsing transport Spoorlijn Weesp- Zwolle

Uit de inventarisatie blijkt dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor tussen Weesp en Zwolle vanuit het oogpunt van externe veiligheid relevant is voor het plangebied. Deze weg maakt onderdeel uit van het basisnet spoor. De toetsing aan de norm- en richtwaarden uit het Bevt is weergegeven in de volgende paragrafen.

5.1. Plaatsgebonden risico

Voor ontwikkelingen langs transportroutes die onderdeel uit maken van het basisnet spoor kan een berekening van het plaatsgebonden risico achterwege blijven. Voor deze ontwikkelingen kan worden getoetst aan de afstand (PR 10^{-6} /jaar) als opgenomen van bijlage 1 uit de regeling Basisnet. Voor dit spoordeel is een afstand van 0 meter opgenomen voor de PR 10^{-6} /jaar. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico naast het spoor niet hoger zal worden dan 10^{-6} /jaar. Het plaatsgebonden risico legt hiermee geen beperkingen op voor de realisatie van de plannen.

5.2. Plasbrandaandachtsgebied

Voor het doorgaande spoor ter hoogte van het plangebied geldt een plasbrandaandachtsgebied op basis van de regeling basisnet. Dit plasbrandaandachtsgebied is gelegen tot een afstand van 30 meter vanaf de buitenste spoorstaven. De beoogde woningbouw bevindt zich hier buiten. Dit betekent dat er voor het plangebied ten aanzien van het plasbrandaandachtsgebied geen aanvullende eisen worden gesteld met betrekking tot brandveiligheid.

5.3. Groepsrisico

Voor het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor zijn met betrekking tot het groepsrisico dezelfde artikelen uit het Bevt van toepassing.

Voor het doorgaande spoor zijn om net als de rijksweg groepsrisico berekeningen uitgevoerd, op basis van de uitgangspunten als beschreven in hoofdstuk 4 en de Handleiding risicoanalyses transportroutes (Hart).

De resultaten van de risicoberekeningen zijn weergegeven in bijlage 3 en 4 van deze rapportage.

De groepsrisicoberekeningen laten net als voor de rijksweg A28 een afname zien van het groepsrisico in de toekomstige situatie van een factor 0,11 ten opzichte van de oriëntatiewaarde naar 0,09. Dit betekent dat het groepsrisico slechts beperkt hoeft te worden verantwoord.

Mogelijke scenario's waarmee rekening dient te worden gehouden zijn voor het spoor vrijwel identiek aan de A28. De beperkte verantwoording van het groepsrisico is daarom identiek aan de A28.

6. Samenvatting en conclusie

De geplande locatie van de woningbouw in het Podium ligt binnen het invloedsgebied van het spoor en de rijksweg A28. De maatgevende risicocontouren liggen niet tot over de geplande locaties voor woningbouw. Het plaatsgebonden risico van beide transportroutes legt hiermee geen beperkingen op voor de realisatie van de plannen. Voor beide transportroutes geldt een plasbrandaandachtsgebied waarbinnen aanvullende eisen worden gesteld (bouwbesluit) met betrekking tot brandveiligheid. De beoogde woningbouw bevindt zich buiten dit gebied.

Voor zowel de A28 als het doorgaande spoor geldt dat het berekende groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt en na realisatie van de plannen afneemt. Er kan daarom worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Een aanzet hiervoor is gedaan in de hoofdstukken 4 en 5.

Op basis van het Bevt dient de regionale brandweer voorafgaand aan het besluit in gelegenheid te worden gesteld om advies uit te brengen.